

66-400 Gorzów Wlkp., ul. Mickiewicza 12b
 tel. (95) 722-60-57, fax (95) 722-46-52
 www.wsse.gorzow.pl
 e-mail: wsse@wsse.gorzow.pl
 NIP: 599-10-23-564

2014-08-05/777

LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY W GORZOWIE WLKP.

NS-NZ.9022.7.31.2014.AD

Gorzów Wlkp., 04. sierpnia 2014 r.

Prezydent Miasta Gorzowa Wlkp.
 ul. Sikorskiego 3-4
 66-400 Gorzów Wlkp.

P. Dr. K. Kucota

Dr. P. A. Malinowski
 6.08.2014
Kucota

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. działając na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

opiniuje pozytywnie

przedłożony projekt „Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Uzasadnienie:

Dnia 3 lipca 2014 r. do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. wpłynął Państwa wniosek z dnia 27 czerwca 2014 r., znak: WRA.042.2.52.2013.MM, w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Do wniosku dołączono projekt „Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego” oraz Prognozę oddziaływania na środowisko, opracowane w 2014 r.

Strategia Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego (MOF GW) jest dokumentem wyznaczającym ogólne kierunki rozwoju nowej struktury funkcjonalnej, jaką tworzy miasto wraz z gminami wiejskimi stanowiącymi obszar najsilniejszych wzajemnych powiązań. Miejski Obszar Funkcjonalny Gorzowa Wielkopolskiego obejmuje miasto Gorzów (rdzeń) oraz gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa i Santok (strefa zewnętrzna). Jednostki te stanowią zwarty obszar, sąsiadujący bezpośrednio z miastem centralnym. Jego łączna powierzchnia to 770 km².

W przedmiotowym dokumencie sformułowano wizję Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego o brzmieniu: *Miejski Obszar Funkcjonalny Gorzowa Wielkopolskiego liderem kreatywności w regionie, kumulującym kapitał twórczy i potencjał innowacyjny* oraz misję o brzmieniu: *Budowa funkcji metropolitalnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego w oparciu o tradycje gospodarcze regionu oraz najwyższe standardy zrównoważonego i innowacyjnego rozwoju.*

Misja rozpisana została na dwa cele strategiczne (długookresowe), w ramach których uwzględniono dalszą fragmentację na cele operacyjne (krótkoterminowe):

Cel strategiczny Nr 1: Budowanie trwałej przewagi konkurencyjnej MOF GW:

Cel operacyjny Nr 1.1: Wzmocnienie potencjału innowacyjnego sektora gospodarczego (szczególnie przemysłowego) oraz publicznego na terenie MOF GW:

Typy interwencji:

- budowa Gorzowskiego Ośrodka Technologicznego Parku Naukowo Przemysłowego,
- system obszarów aktywności gospodarczej MOF,
- uzbrojenie terenów inwestycyjnych,
- intensyfikacja promocji gospodarczej MOF;

Cel operacyjny Nr 1.2: Rozwój kapitału ludzkiego poprzez inwestycje służące edukacji:

Typy interwencji:

- utworzenie Akademii Gorzowskiej (co najmniej na bazie filii AWF),
- budowa Centrum Edukacji Artystycznej etap II: Zespół Szkół Artystycznych,
- budowa Centrum Edukacji Zawodowej,
- opracowanie i wdrożenie strategii produktu Centrum Edukacji Artystycznej ukierunkowanego na kształtowanie innowacyjnych postaw zawodowych,
- opracowanie i wdrożenie strategii produktu Centrum Edukacji Zawodowej ukierunkowanego na kształtowanie aktywnych postaw zawodowych;

Cel operacyjny Nr 1.3: Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej MOF GW:

Typy interwencji:

- dokończenie budowy drogi ekspresowej S3,
- modernizacja drogi krajowej nr 22,
- modernizacja sieci dróg wojewódzkich w MOF GW,
- modernizacja dróg powiatowych w MOF GW,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury linii kolejowej nr 203,
- modernizacja Międzynarodowej Drogi Wodnej E-70;

Cel strategiczny Nr 2: Zrównoważone kształtowanie podstawowych funkcji MOF GW:

Cel operacyjny Nr 2.1: Integracja oraz wzmocnienie infrastruktury transportu MOF GW ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji zbiorowej:

Typy interwencji:

- rozbudowa i modernizacja infrastruktury i taboru transportu publicznego (w tym tramwajowego) w obszarze funkcjonalnym Gorzowa Wlkp., celem budowy zintegrowanego systemu komunikacji publicznej MOF GW, łączącego „System zrównoważonego transportu miejskiego w Gorzowie Wlkp.” oraz rozwój infrastruktury komunikacji publicznej na terenie gmin strefy zewnętrznej MOF GW,
- poprawa stanu dróg oraz towarzyszącej im infrastruktury,
- budowa infrastruktury tworzącej sieć tras rowerowych komunikujących MOF GW,
- budowa infrastruktury wzmacniającej bezpieczeństwo na drodze (uspokojenie ruchu),
- opracowanie systemu zintegrowanej sieci połączeń w gminach MOF;

Cel operacyjny Nr 2.2: Rozwój infrastruktury wzmacniającej ład ekologiczny w MOF GW:

Typy interwencji:

- rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowo-kanalizacyjnych,
- rozbudowa i modernizacja sieci energetycznych oraz ciepłowniczych,
- promocja i wdrażanie niskoemisyjnych rozwiązań technicznych,
- podniesienie efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej poprzez ich termomodernizację,
- podniesienie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych;

Cel operacyjny Nr 2.3: Rewitalizacja zdegradowanych obiektów oraz przestrzeni publicznych na terenie MOF GW:

Typy interwencji:

- rewitalizacja obszarów miejskich, szczególnie centrum (zabytkowa zabudowa),
- rewitalizacja zdegradowanych zasobów mieszkaniowych,
- rewitalizacja zdegradowanych zasobów użytkowych stanowiących własność komunalną,
- odnowa obszarów zielonych (np. park Siemiradzkiego),
- rewitalizacja i odnowa obszarów wiejskich MOF GW,
- ochrona dziedzictwa kulturowego;

Cel operacyjny Nr 2.4: Zintegrowana polityka kształtowania przestrzeni oraz infrastruktury wzmacniającej ład funkcjonalny na terenie MOF GW:

Typy interwencji:

- integracja polityki przestrzennej miasta i gmin celem zapewnienia ładu urbanistyczno - architektonicznego oraz estetycznego,
- rozwój infrastruktury publicznych usług społecznych o zasięgu ponadlokalnym (budowa bazy lotniczego pogotowia ratunkowego HEMS, budowa ośrodka radioterapii w Gorzowie Wlkp.),
- realizacja projektu „Łączą nas rzeki”,
- wzmacnianie profilu usługowego Gorzowa Wlkp.,
- realizacja projektów budujących ofertę rekreacyjną w gminach MOF GW,
- wzmacnianie profilu mieszkaniowego (funkcji rezydencjalnej) gmin wiejskich MOF-u,
- przygotowanie zintegrowanego systemu informacji przestrzennej;

Cel operacyjny Nr 2.5: Zintegrowane zarządzanie MOF GW:

Typy interwencji:

- promocja społeczna, gospodarcza i turystyczna obszaru,
- generowanie wspólnych pomysłów,
- opracowanie oraz wdrożenie wspólnej strategii promocji oraz towarzyszącej jej infrastruktury.

W ramach projektu Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego przewiduje się do realizacji grupę projektów, które mają kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru i w sposób bezpośredni realizują cele Strategii (**projekty kluczowe**):

1. Dokończenie budowy drogi ekspresowej S3.
2. Modernizacja drogi krajowej nr 22.
3. Modernizacja sieci dróg wojewódzkich w MOF GW.
4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury linii kolejowej nr 203.
5. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury i taboru transportu publicznego w MOF GW.
6. Utworzenie lotniska do celów biznesowych i sportowo-turystycznych.
7. Budowa bazy lotniczego pogotowia ratunkowego HEMS.
8. Modernizacja Międzynarodowej Drogi Wodnej E-70.
9. Utworzenie Akademii Gorzowskiej.
10. Budowa Centrum Edukacji Artystycznej etap II: Zespół Szkół Artystycznych.
11. Budowa Gorzowskiego Ośrodka Technologicznego Park Naukowo-Przemysłowy.
12. Rozwój Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o. poprzez budowę specjalistycznych centrów usług medycznych.
13. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich.
14. Rewitalizacja i odnowa obszarów wiejskich MOF GW.
15. Rozbudowa i modernizacja sieci energetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych oraz infrastruktury ochrony środowiska i promowanie gospodarki niskoemisyjnej.
16. Poprawa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w MOF GW.

Do największych zagrożeń środowiskowych związanych z lokalizacją MOF nad dwiema ważnymi rzekami w Polsce zachodniej zalicza się zagrożenie powodziowe. Miejscowości zlokalizowane w dolinie Warty i Noteci, są szczególnie narażone na podtopienia w wyniku wezbrań w głównych ciekach wodnych, jak również w sieci kanałów łączących rzeki i inne ciek wodne. Wezbrania mogą wynikać z silnych opadów, roztopów oraz zatorów. W celu minimalizacji zagrożenia realizowany jest m.in. projekt „Ochrona przeciwpowodziowa obszaru zlewni kanału Siedlickiego – etap I”, dofinansowanego ze środków UE w ramach LRPO 2007-2013. Jego celem jest poprawa skuteczności istniejącego systemu melioracyjnego, który nie zapewnia sprawnego odprowadzania wód gruntowych - przy wysokich stanach wody w Warcie i długotrwałych opadach atmosferycznych oraz ograniczenie występowania zagrożenia powodziowego.

Zgodnie z przedłożoną prognozą oddziaływania na środowisko projekty ujęte w Strategii Rozwoju MOF, podzielono na dwie kategorie, tj. zadania inwestycyjne i nieinwestycyjne. Przy analizie wpływu na środowisko poszczególnych zadań inwestycyjnych, podzielono je na **dwie grupy**.

I grupa to zadania związane z modernizacją i budową dróg, krajowych i ekspresowych, budową i rozbudową infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej (w tym budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej), rozbudowa sieci energetycznej i ciepłowniczej, rozbudowa infrastruktury kolejowej i tramwajowej, budowa lotniska do celów biznesowych, modernizacja drogi wodnej, itp.

II grupa to zadania w ramach, których będą wykonywane prace (w różnym zakresie w zależności od zadania), tj. budowa nowych obiektów, modernizacje obiektów dydaktycznych, termomodernizacja budynków (w tym wymiana i docieplenie stolarki drzwiowej i okiennej, docieplenia stropodachów, wykonanie izolacji termicznej i wyprawy tynkarskiej ścian), budowa obiektów rekreacyjnych, odnowa obszarów zielonych, rewitalizacja, budowa bazy lotniczego pogotowia ratunkowego HEMS, itp.

Zadania nieinwestycyjne to, np. intensyfikacja promocji gospodarczej MOF, utworzenie Akademii Gorzowskiej, integracja polityki przestrzennej miasta i gmin celem zapewnienia ładu urbanistyczno-architektonicznego oraz estetycznego, przygotowanie zintegrowanego systemu informacji przestrzennej, promocja społeczna, gospodarcza i turystyczna obszaru, generowanie wspólnych pomysłów, opracowanie oraz wdrożenie wspólnej strategii promocji oraz towarzyszącej jej infrastruktury, opracowanie i wdrożenie strategii produktu Centrum Edukacji Artystycznej ukierunkowanego na kształtowanie innowacyjnych postaw zawodowych, opracowanie i wdrożenie strategii produktu Centrum Edukacji Zawodowej ukierunkowanego na kształtowanie aktywnych postaw zawodowych.

Potencjalny wpływ na poszczególne komponenty środowiska będzie miała realizacja zadań inwestycyjnych, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich bezpośredniej realizacji, powodując przejściowe uciążliwości. W przypadku przedsięwzięć związanych przede wszystkim z budową i modernizacją dróg pewne uciążliwości dla środowiska mogą wystąpić na etapie ich eksploatacji.

Na etapie realizacji inwestycji mogą wystąpić:

- emisja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliwa w silnikach spalinowych pojazdów mechanicznych używanych w trakcie prac budowlanych - tego rodzaju prace nie są obojętne dla ludzi przebywających w pobliżu, szczególnie mieszkańców okolicznych domów; niezorganizowaną emisję pyłu z placu budowy należy ograniczać poprzez:
  - zwilżanie powierzchni terenu i zwilżanie sypkiego materiału składowanego na przyzmacz (piasek),
  - zamiatanie na mokro odcinka ulicy, na który wyjeżdżają samochody z budowy,
  - unikanie warunków sprzyjających pyleniu podczas przesypywania sypkiego materiału (np. załadunek i rozładunek ciężarówek),
  - szybkie zagospodarowanie powierzchni, która została odsłonięta i przez to narażona na emisję wiatrową (np. obsadzanie trawą, itp.);
- możliwość zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego spowodowanego pracą sprzętu mechanicznego - zaplecze budowy należy lokalizować tak, aby zminimalizować niebezpieczeństwo skażenia; zaplecze budowy, na którym będzie parkował sprzęt powinno zostać zorganizowane na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą nieprzepuszczalną lub na terenie, z którego możliwe jest ujęcie zanieczyszczonych wód opadowych i wstępne oczyszczenie przed odprowadzeniem do odbiornika; stan sprzętu budowlanego i środków transportu powinien być na bieżąco monitorowany (pozwoli to na szybkie wykrywanie i eliminację nieszczelności, skutkujących wyciekami substancji ropopochodnych); na placu budowy należy zapewnić odpowiednie warunki sanitarne pracownikom;
- powstawanie odpadów w czasie wykonywania robót ziemnych i budowlanych - odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie gospodarowania odpadami; w przypadku odpadów niebezpiecznych każdy rodzaj odpadów powinien być gromadzony i przechowywany oddzielnie; transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania powinien się odbywać z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie tego typu odpadów;
- propagacja hałasu spowodowana pracą sprzętu mechanicznego - przy organizacji placu i planu budowy należy stosować urządzenia, które będą spełniały przedstawione kryteria dotyczące ich mocy akustycznej, wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia

21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz.U. Nr 263, poz. 2202 ze zm.); dla ograniczenia uciążliwości akustycznych prace budowlane powinny być prowadzone tylko w porze dziennej; ograniczenie emitowanego hałasu oraz wibracji można także osiągnąć poprzez m.in.: prowadzenie rozładunku pojazdów przy wyłączonym silniku, izolowanie głośnych procesów i ograniczanie dostępu do obszarów zagrożonych hałasem, ograniczenie propagacji hałasu poprzez zastosowanie ekranów akustycznych, stosowanie materiałów dźwiękochłonnych w celu zmniejszenia odbić dźwięku.

Podstawą nowych inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko powinny być rzetelnie przeprowadzone oceny oddziaływania na środowisko, które wykażą lub wykluczą faktyczny negatywny wpływ oraz wskażą wariant najmniej obciążający środowisko. W przypadku wszystkich przedsięwzięć istotne jest, aby na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji, preferować technologie niskoemisyjne i energooszczędne.

Zgodnie z przedłożoną prognozą planowane do realizacji inwestycje wpłyną korzystnie na człowieka. Rozwój sieci drogowej oraz transportu kolejowego przyczyni się do poprawy komfortu jazdy, poprawy mobilności mieszkańców oraz umożliwi rozwój turystyki i aktywności gospodarczej miejscowości usytuowanych wzdłuż dróg. Ponadto planowane do realizacji inwestycje wpłyną korzystnie na człowieka poprzez:

- wzrost wartości nieruchomości i ożywienie rynku mieszkaniowego w sąsiedztwie zrewaloryzowanych przestrzeni wspólnych (atrakcyjne przestrzenie publiczne będą podnosiły atrakcyjność zamieszkania i inwestowania),
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez podniesienie estetyki terenów rekreacyjnych poddanych remontom i modernizacjom oraz funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- poprawę kondycji zdrowotnej mieszkańców, która powinna zostać osiągnięta wskutek poprawy jakości powietrza (w związku z termomodernizacją), dostępności do terenów zielonych,
- wzrost ilości miejsc pracy oraz poprawa dostępności do edukacji i opieki zdrowotnej.

Podsumowując stwierdza się, iż realizacja zapisów przedmiotowego dokumentu, przy zachowaniu obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska oraz zastosowaniu rozwiązań zapobiegających i ograniczających oddziaływanie na środowisko, nie powinna spowodować negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi.

Wobec powyższego Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. **opiniuje pozytywnie** przedłożony projekt „Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

NZ a/a

Z upoważnienia
Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.
mgr inż. Jolanta Musiała
Zastępca Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

Do wiadomości:

HK w/m